

FENNTARTHATÓ TERMÉSZETI ERŐFORRÁS GAZDÁLKODÁS
kötetsorozat

A kötet sorozat szerkesztői:
főszerkesztő: Gelencsér Géza
szerkesztők: Farkas Dezső, Dr. Vona Márton

A BIOGÁZ ELŐÁLLÍTÁS TECHNOLÓGIÁJA

Szerzők:

Lissberger Ildikó, Dr. okl. mérnök
YESA CE, www.yesace.at

Stenzel Arndt, okl. mérnök
YESA CE, www.yesace.at

Harasek Michael, Univ.Ass. Dipl.-Ing. Dr. techn.
Technische Universität Wien – Bécsi Műszaki Egyetem, Ausztria
Institut für Verfahrenstechnik, Umwelttechnik und Technische Biowissenschaften
Forschungsgruppe für Fluidodynamische Simulation
Getreidemarkt 9/166-2, A-1060 Wien
www.thvt.at
Dorka Péter (12. fejezet: Mikro biogáz erőművek a gyakorlatban)

Források:

Leitfaden Biogas. Von der Gewinnung zur Nutzung.
Kiadó: Fachagentur Nachwachsende Rohstoffe e.V. (FNR),
OT Gülzow, Hofplatz 1., 18276 Gülzow – Prüzen, Németország
www.fnr.de

Dr. Michael Harasek. Biogázból metán. Tehnológiai áttekintés.
Bécsi Műszaki Egyetem, Ausztria. Vegyész mérnöki Intézet. „Bio-methan Regions”
www.thvt.at

Magyar Biogáz Egyesület ismertető anyagai, Prof. Dr. Kovács Kornél, elnök
www.biogas.hu

© Völgy Hangja Fejlesztési Társaság Közhasznú Egyesület

ISBN 978-615-80209-1-6

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	9
2. Az anaerob lebontás – fermentáció – alapjai	10
2.1. Az anaerob lebontás rövid története	12
2.2. A biogáz összetétele	13
2.3. A biogáz képződésének feltétele	15
2.4. A fermentáció gátló tényezői	16
2.5. A fermentáció folyamatát meghatározó körülmények	17
2.5.1. Oxigén	19
2.5.2. Hőmérséklet	19
2.5.3. pH- érték	21
2.5.4. Tápanyagellátás	21
3. A biogáz rendszer üzemi paraméterei	23
3.1. Térfogatterhelés	23
3.2. Tartózkodási idő	23
4. Biogáz- és metán gázképzési potenciál	25
4.1. Lehetséges gázkihozatal	25
4.2. Weendei-féle takarmánynövény analízis rendszer	25
4.3. Buswell képlet	27
4.4. Batch fermentációs teszt	27
5. A biogáz előállítás alapanyagai	29
5.1. Állati trágya	29
5.2. Energianövények	30
5.2.1. Kukorica	30
5.2.2. Cukorcirok	31
5.2.3. Szudáni fű	32
5.2.4. Csicsóka	32
5.2.5. Szántóföldi fűkeverék	34
5.2.6. Szarvasi energiafű	35
5.3. Élelmiszeripari melléktermékek	36
5.3.1. Sörgyártás és alkoholgyártás	36
5.3.2. Biodízel gyártás	36
5.3.3. Burgonyafeldolgozás – keményítő előállítás	36
5.3.4. Cukorgyártás	37
5.3.5. Gyümölcsfeldolgozási melléktermékek	37
6. A biogáz előállítás technológiája	39
6.1. Száraz és nedves fermentáció – szubsztrát szárazanyag- tartalma	40
6.2. Az adagolás módja	40

6.3. A biogáztermelés folyamatának fázisai	42
6.4. A biogáz előállítás technológiai lépései	43
6.4.1. Tárolás	44
6.4.2. A szubsztrát előkezelése	46
6.4.3. Előkeverés, áztatás	47
6.4.4. Higiénizálás	47
6.4.5. Hidrolízis	48
6.4.6. Szubsztrát adagolása és szállítása	48
6.4.7. Csővezetékek és alkatrészek	51
6.5. A fermentor építési formái	51
6.5.1. Álló fermentorok	51
6.5.2. Dugós áramlású eljárás	53
6.6. Keverési technika	55
6.6.1. Mechanikai keverőszerkezetek	55
6.6.2. A keverőszerkezet típusai	56
6.7. A fermentor fűtése	57
6.8. A gázvezető rendszer	59
6.8.1. Kéntelenítés	60
6.9. A biogáz tárolása	63
6.9.1. Integrált gáztárolók	63
6.9.2. Külső biogáz tárolók	64
6.9.3. Gázfáklya	64
6.10. Mérési és szabályozási technika	65
6.11. Gázégető erőmű, gázmotor	67
7. A biológiai folyamat felügyelete	70
7.1. Biogáz képződési ráta	70
7.2. Gázösszetétel	71
7.3. Szubsztrát mennyisége és minősége	72
7.4. Ammónium, Ammónia	74
7.5. A biológiai folyamat lehetséges zavarai	76
7.5.1. A folyamat stabilizálására irányuló intézkedések	77
8. Biogáz rendszer üzembehelyezése	79
9. A biogáz tisztítása és további felhasználása	82
9.1. Biogáz tisztítási technológiák	85
9.1.1. Kéntelenítés	86
9.1.2. Szén-dioxid eltávolítási technológiák	90
9.1.3. Biogáz tisztítási technológiák összehasonlítása	94
9.1.4. Mellékösszetevők eltávolítása: víz, ammónia, sziloxánok, finom részecskék	96
10. Erjedési maradvány	99
10.1. Erjedési maradvány kezelési eljárások	99

10.2. Az erjedési maradvány hasznosítása	103
11. Összefoglalás	106
12. Mikro biogáz erőművek a gyakorlatban	107
12.1. Bevezetés	107
12.2. Biogáz erőművek kapacitás szerinti csoportosítása	111
12.3. Biogáz erőművek feldolgozott szubsztrátreceptúra szárazanyag-tartalma szerinti csoportosítása	111
12.4. Erőmű típusok	112
12.4.1 Háztartás méretű kiserőművek	112
12.4.2. Kísérleti erőművek	113
12.4.3. Szennyvíz-tisztításra specializált fermentorok	114
12.4.4. Trágyatározó lagúnák	116
12.4.5. Hagyományos CSTR (Folyamatosan kevert tank reaktor) biogáz erőmű	117
12.4.6. Optimalizált CSTR (Folyamatosan kevert tank reaktor) erőművek	118
12.4.7. Éttermi hulladékokra és lejárt szavatosságú termékekre specializált erőművek	119
12.4.8. FIFO rendszeren alapuló félszáraz- és száraz erőművek	119
12.4.9. Perkulációs- vagy garázs rendszerű száraz erőművek	121
12.5. Biogáz előállításra szolgáló alapanyagok	122
12.6. Mikro biogáz erőművek kisgazdaságokba való integrálhatósága	125
12.7. Üzemeltetés, felügyelet, karbantartási munkálatok	128
12.7.1. Naponta feljegyzendő adatok:	128
12.7.2. Hetente feljegyzendő adatok:	129
12.8. Mikro biogáz erőművek szerepe a bio-rafinálási folyamatokban	129
Összefoglalás	131
Kérdések	131
Szómagyarázat	132
Irodalomjegyzék	133